

Oppdatert 23.09.2014

Studieplan

Bachelorgradsprogram i sosialantropologi

UiT Norges arktiske universitet
Institutt for arkeologi og sosialantropologi

Gjelder fra og med høsten 2015

Yrkesmuligheter

Sosialantropologen har fått en viktig rolle som formidler av kunnskap mellom ulike kulturer. En bachelorgrad i sosialantropologi gir grunnlag for arbeid med migrasjons- og utviklingsspørsmål, med forskning på organisasjoner og arbeidsliv, innenfor bistand eller interesseorganisasjoner, som konsulent eller rådgiver i offentlig forvaltning, i helse- og sosialvesen, utdanningssektoren eller i det private næringsliv. I stadig flere sammenhenger ser man verdien av antropologiske analyser og arbeidsmåter. Dette betyr at nye arbeidsområder hele tiden dukker opp.

Oppnådd grad ved fullført studium

Bachelor i sosialantropologi

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Anbefalte forkunnskaper

Studiet forutsetter gode lesekunnskaper i engelsk.

Søknadsfrist

Søknadsfrist 15. april (1. mars for søkere med realkompetanse).

Elektronisk søknad via Samordna opptak. Søknadskoden er 186 879.

Beskrivelse av studiet

Sosialantropologi er studiet av det globale mangfold av kulturer. Sosialantropologer utvikler teorier og analyser gjennom studier av kultur og samfunn verden over. Faget tar opp både humanistiske og samfunnsvitenskapelige tilnæringer i sin teori og metode.

Studiet handler om hvordan organisering av sosialt liv henger sammen med menneskers forståelse av seg selv, med hverandre og sine omgivelser. Det gir også en innføring i studier av lokale og globale endringsprosesser. Dette er et viktig grunnlag for å kunne forstå menneskers handlingspremisser, kategoriseringer og samspill med sine omgivelser – innad i samfunnet og mellom samfunn. Sosialantropologi er slik en sammenlignende (komparativ) vitenskap.

På bachelorprogrammet i sosialantropologi får du en introduksjon til hovedtrekkene i antropologisk teori og metode. Du får videre innsikt i verdens kultur mangfold og i sosialantropologiske tilnæringer til å forstå dette mangfoldet, bl.a. gjennom feltarbeid. Feltarbeid er en forskningsmetode som spesielt kjennetegner sosialantropologi. Antropologen deltar og observerer en gruppe mennesker over tid og får på den måten en unik innsikt i ulike sider ved deres tilværelse. Mange antropologer reiser til fjerne himmelstrøk for å studere andre kulturer, men det er like vanlig å gjøre feltarbeid blant grupper i eget samfunn. Bachelorstudiet inkluderer et metodekurs der du selv får være med på å utforme ditt eget antropologiske prosjekt og prøvd deg som feltarbeider. Denne erfaringen kommer også godt med hvis du senere velger å fortsette med en mastergrad der du vil gjennomføre et større feltarbeid for å samle inn data til å skrive en masteroppgave.

Oppbygging av studiet

Bachelorprogrammet i sosialantropologi består av 180 studiepoeng, hvorav minst 90 stp. skal bestå av emner i sosialantropologi. 20 stp. skal bestå av Examen philosophicum og Examen facultatum. De resterende 70 stp. velges fra emner i sosialantropologi og fra andre fag.

Valgfriheten gir muligheten til å sette et individuelt preg på studieløpet. Et opphold ved en utdanningsinstitusjon i utlandet kan inngå i de tre årene.

De obligatoriske emnene i sosialantropologi på 1000-nivå gir en grunnleggende innføring i fagets teori og metode samt et godt grunnlag i fagets begreper og sosialantropologisk basiskunnskap. Det anbefales derfor at disse emnene tas i 1. til 3. semester. De obligatoriske emnene på 2000-nivå gir en fordypning som bl.a. er viktig for kvalifisering til opptak på masterprogrammet og anbefales derfor i 6. semester. Valgemnene i sosialantropologi gir innsikt i ulike tematiske aspekter av faget.

Det anbefales at studenter tar kontakt med en studiekonsulent eller faglærer for veiledning i valg av støttefag. Dette vil hjelpe til å sette sammen den beste fagkombinasjonen i forhold til videre studier eller yrkesliv. Studenten oppfordres til å legge et studieopphold på ett eller to semestre ved et utenlandsk universitet som UiT har samarbeidsavtale med.

Følgende emner inngår i bachelorprogrammet i sosialantropologi:

Obligatoriske emner:

- SOA-1000 Hva er kultur? (10 stp.)
- SOA-1001 Innføring i sosialantropologi (20 stp.)
- SOA-1003 Kommunikasjon og mening (10 stp.)
- SOA-2003 Kunnskapsproduksjon og metode (15 stp.)
- SOA-2004 Sosial identitet, struktur og prosess (15 stp.)

Valgemner i sosialantropologi:

- SOA-1004 Slektskap, familie og kjønn (10 stp.)
- SOA-1006 Arctic Norway – Aspects of Culture (10 stp.)
- SOA-1007 Populærkultur i endring (10 stp.)
- SOA-1009 Nature and Society (10 stp.)

Antall valgemner er begrenset, endringer forekommer. Emner fra andre sosialantropologiske institutter i Norge og ellers ved utenlandske universiteter kan innpasses etter søknad.

Programmet er bygd opp med emner i antropologisk teori og feltmetode med stigende vanskelighetsgrad. Det anbefales derfor å følge studieløpet som er skissert i tabellen:

Semester	10 studiepoeng	10 studiepoeng	10 studiepoeng
1 semester (høst)	<i>EXF-0710 Examen facultatum</i>	<i>SOA-1001 Innføring i sosialantropologi</i>	
2 semester (vår)	<i>FIL-0700 Examen philosophicum</i>	<i>SOA-1000 Hva er kultur?</i>	<i>SOA-1003 Kommunikasjon og mening</i>
3 semester (høst)	Valgfritt SOA-emne	Valgfritt SOA-emne	Valgfritt emne
4 semester (vår)	Utteksling / valgfag	Utteksling / valgfag	Utteksling / valgfag
5 semester (høst)	Utteksling / valgfag	Utteksling / valgfag	Utteksling / valgfag
6 semester (vår)	<i>SOA-2003 Kunnskapsproduksjon og metode</i>	<i>SOA-2004 Sosial identitet, struktur og prosess</i>	

Anbefalte valgfag

Det anbefales å ta emner fra andre fag som del av bachelorgraden for å oppnå god kompetanse. Hvilke fag man velger er avhengig av interessefeltet til den enkelte student og bør velges ut ifra hvilke planer studenter har for videre studier eller arbeid etter fullført bachelorgrad. Dersom en ønsker å gå videre på masterstudiet i sosialantropologi er det nyttig å tidlig tenke hvilken tematikk og hvilken region en ønsker å studere, slik at valgfag som kan støtte opp om interessene kan velges. Det sammen gjelder i forhold til planer om jobb etter fullført studie. Det kan være lurt å velge emner fra ett fag, dersom man ønsker å oppnå best mulig kompetanse innen et annet fag, i tillegg til sosialantropologi. Men det kan også være en god idé å ta emner fra ulike fag som retter seg mot lignende tema, for å få en bredere kompetanse på et tema eller område.

Lista over foreslåtte valgmenyer er kun en anbefaling, og det er mulig å velge andre emner etter ønske og interesse. Studentene må sjekke når de enkelte emnene gis og være oppmerksom på eventuelle kollisjoner i timeplanen eller eksamen.

Språkfag – nyttig ved feltarbeid i utlandet

Studenter som planlegger å fortsette med en mastergrad i sosialantropologi – eller eventuelt en tverrfaglig mastergrad – og som har planer om å gjennomføre feltarbeidet i utlandet, kan for eksempel ta språkfag. Det anbefales å ta 60 studiepoeng i et språk for å få god kompetanse i språket. En god mulighet er å følge emnene som tilhører årsstudiene i språk. Studieplanen for årsstudiene finnes på nettsidene. Språkfag gir også undervisningskompetanse.

Samfunnsvitenskapelige fag – tematisk fordypning i graden din

Dersom man ønsker en bredere kompetanse innen samfunnsfag, kan emner i sosiologi, samfunnsplanlegging, filosofi eller statsvitenskap være en fordel. Emner i *statsvitenskap* kan være et godt valg om man er interessert i politisk antropologi, i politikk og forvaltning, og er en fordel om man ønsker å jobbe innen offentlig forvaltning og administrasjon. Offentlig sektor er det området flest antropologer har sitt arbeid i. Siden mange av perspektivene i sosialantropologi gjelder uformelle måter å organisere samfunn på og de uformelle nettverkene mellom mennesker, vil kombinasjonen med statsvitenskapelige emner om formelle organisasjoner eller kultur i organisasjoner, utgjøre en god kombinasjon.

Emner i *sosiologi* gir innsikt i forskning på samfunnsstrukturer og forholdet mellom individ og samfunn og kan gi god kompetanse dersom man er interessert i å jobbe i offentlige eller private organisasjoner. Styrken ved sosiologifaget ved UiT er blant annet tema som medisinsk sosiologi, sosiologi om velferdsstaten og modernitet. Emner i *samfunnsplanlegging* kan også velges. Disse emnene er i skjæringsfeltet mellom samfunnsgeografi, sosiologi, sosialantropologi og statsvitenskap og er bundet sammen i studier av næringsliv, kulturliv, velferd og politikk i byer, bygder og regioner. Dette er også nyttige valgmenyer dersom man ønsker å jobbe innen offentlig planlegging. Emner i *filosofi* kan gi kompetanse om fortolkning, global fordeling av goder og grupperettigheter og sosiale betingelser for utviklingen av identitet og selvbylde.

Mennesket i sentrum – psykologi, pedagogikk og spesialpedagogikk

Ønsker man å jobbe i stillinger som er rettet mot arbeid med mennesker, kan emner i psykologi, pedagogikk eller spesialpedagogikk være gode støttefag. Spesialpedagogikk er spesielt bra, om man ønsker å jobbe med mennesker med spesielle behov. Det gjøres oppmerksom på at emner i pedagogikk ikke gir didaktisk kompetanse til å undervise.

Studenter som ønsker å undervise i skolen må ta PPU (praktisk pedagogisk utdanning) etter fullført bachelor- eller mastergrad, uavhengig av hvilke fag de har tatt i sin bachelorgrad.

Historie, kulturhistorie, religion og museums kunnskap

Dersom man er interessert i hvordan samfunn fungerte i fortiden, i kulturhistorie, museum som formidlingsarena eller i den historiske utviklingen på Nordkalotten, kan emner i historie eller arkeologi være relevant. Emner i religionsvitenskap gir innblikk i ulike religioner og kan gi utdypende kompetanse innen sammenhengen mellom kultur og religion. Emner i historie og arkeologi kan være en god idé å ta, om man ønsker å jobbe med kunst- og kulturformidling, på museer eller i reiselivet. Historie og religionsvitenskap er også godkjent som undervisningsfag i skolen.

Lyst å undervise?

Studenter som vurderer å jobbe i skoleverket etter fullført bachelor- eller mastergrad anbefales å ta et fag som er godkjent som undervisningsfag. For å få undervisningskompetanse i et fag, må man ha tatt minst 60 studiepoeng i faget. Alle årsstudier som er ført opp nedenfor gir kompetanse til å undervise i grunnskolen og videregående skole. Det er også mulig å ta historie eller religionsvitenskap i tillegg til sosialantropologi. Det er spesifisert i studieplanen til de enkelte fag, hvilke emner man må ta for å oppnå undervisningskompetanse. Utover det kreves det at man har tatt PPU (praktisk pedagogisk utdanning) etter fullført bachelor- eller mastergrad.

Følgende valgfag eller emner anbefales:

Emner i arkeologi

- ARK-1005 Fra istid til historisk tid
- ARK-1007 Arkeologiens idéhistorie
- ARK-1008 Ancient Arctic Norway: Hunters and Farmers, Sámi and Vikings
- ARK-1009 Ancient Arctic Norway: Coping with the environment
- ARK-2015 Introduksjon til kulturminneforvaltning
- ARK-2023 Museologi

Emner i filosofi

- FIL-2004 Hermeneutikk
- FIL 2012 Global rettferdighet
- FIL 2027 Sosialfilosofi
- FIL 1004 Vitenskapsteori

Emner i historie

- HIS-1001 Europa formes – fra år 1000 til 1500
- HIS-1002 Handelskapitalismen, statsmakt og revolusjoner 1500-1850
- HIS-1003 Nasjonalisme, imperialisme og globalisering 1850 – 2000
- HIS-1010 Russland er et annet sted. Russisk og sovjetisk historie 1861 – 1991
- HIS-1011 Afrika på 80 dager. Emner fra afrikansk historie
- HIS-1020 De europeiske trolldomsprosessene

Emner i pedagogikk

- PED-1001 Barn og unges utvikling
- PED-1002 Pedagogisk refleksjon og praksis

- PED-1004 Kulturpedagogikk
- PED-1010 Tilpasset og inkluderende opplæring
- PED-1011 Normalitet, avvik og funksjonshemming
- PED-1012 Lærevansker i individ- og systemperspektiv

Emner i psykologi

- PSY-1001 Innføring i generell psykologi
- PSY-1003 Kognitiv psykologi
- PSY-1005 Social psychology
- PSY-1007 Utviklingspsykologi
- PSY-2020 The psychology of attitudes

Emner i religionsvitenskap

- REL-1002 Sirkumpolære religioner
- REL-1005 Asias religioner
- REL-1006 New Age and new religious movements
- REL-1017 Levende religioner i Norge

Emner i statsvitenskap

- STV-1001 Demokrati og politikk i idéhistorisk belysning
- STV-1002 Offentlig politikk og administrasjon: Institusjoner og prosesser i norsk politikk
- STV-1003 Sammenlignende europeisk politikk
- STV-1004 Organisasjonsteori: Analyse av moderne organisasjoner
- STV-1005 Internasjonal politikk
- STV-1006 Arctic Norway – Aspects of Politics, Government and International Relations

Emner i samfunnsplanlegging og kulturforståelse

- SPL-1002 Samfunnsgeografi, en innføring, 10 stp.
- SPL-2010 Plan- og nettverksstyring, 10 stp.
- SPL-2008 Kjønn og samfunn, 10 stp.

Emner i sosiologi

- SOS-1002 Sosiologiens klassikere
- SOS-1003 Medisin og samfunn
- SOS-1008 Den nordiske velferdsstaten
- SOS-1010 Det moderne arbeidslivet
- SOS-1011 Politiske, kulturelle og økonomisk globaliseringsprosesser
- SOS-1012 Kultur, fritid og frivillig arbeid

Språk

Dersom studentene ønsker kompetanse i et språk, anbefales det å følge emnene for et av årsstudiene:

- Årsstudium i engelsk
- Årsstudium i russisk

- Årsstudium i samisk som fremmedspråk
- Årsstudium i spansk
- Årsstudium i tysk
- Årsstudium i fransk

Utover det er det også mulig å ta emner som inngår i bachelorprogram i språk og litteratur, studieretning finsk eller studieretning samisk som morsmål.

Studentene må være oppmerksom på at enkelte språkfag krever at studenten har forkunnskaper tilsvarende nivå I eller II fra videregående skole eller at de tar et innføringskurs som går om høsten før de begynner på årsstudiet (jf. studieplanen for de enkelte språkfag).

Valgfagene kan tas som del av utenlandsopphold.

Kompetansemål

Etter endt studium og oppnådd grad skal studentene ha følgende læringsresultat:

Kunnskaper og forståelse

Studenten skal:

- ha god oversikt over grunnleggende temaer og problemstillinger i sosialantropologi
- ha kunnskap om hovedtrekkene i fagets historie og de viktigste teoretiske retningene som har vært gjeldende i faget
- ha grunnleggende kunnskap om metodiske tilnæringer i sosialantropologi, inklusiv forskningsetikk
- ha kunnskap om et utvalg av tematiske og/eller regionale emner i faget
- ha oversikt over ulike antropologiske tilnæringer til kommunikasjon mellom mennesker, kognisjon, kategorisering og ideologiske uttrykksformer
- ha kunnskap om det materielle grunnlaget for variasjoner i menneskelige tilpasningsformer, og ulike former for sosial organisering og differensiering

Ferdigheter

Studenten skal:

- beherske fagterminologien som brukes i faget og kunne anvende denne separat fra pensum
- kunne reflektere og foreta kritisk lesing av vitenskapelig litteratur for å løse gitte eller selvvalgte problemstillinger
- kunne anvende kritisk analyse for å forstå folks handlinger i et helhetlig perspektiv
- ha grunnleggende ferdigheter i sosialantropologisk kunnskapsproduksjon og metode inkludert etiske betraktninger

Kompetanse

Studenten skal:

- kunne kommunisere med andre om sentrale begreper i sosialantropologi
- ha kompetanse til videre studier i sosialantropologi på masternivå, eller på flerfaglige masterprogrammer.

- beherske skriftlige fremstillinger av et selvstendig prosjektarbeid

Undervisnings- og eksamensspråk

Norsk og engelsk.

Undervisnings- og eksamensformer

Emnene som inngår i programmet er organisert på ulikt vis avhengig av læringsmålet. Det innebærer bruk av forskjellige undervisnings- og arbeidsmetoder og vurderingsmåter. De vanligste undervisningsformene er forelesninger og seminarer (diskusjonsgrupper) med studentfremlegg. I tillegg gis det filmseminarer. Studentene oppfordres til å etablere kollokviegrupper på eget initiativ for å arbeide med problemstillinger i pensum.

Noen emner har arbeidskrav, som for eksempel semesteroppgaver basert på oppgitt eller selvvalgt tekst, prosjektskisser, litteraturressays eller rapporter. Det gis ofte veiledning eller tilbakemelding individuelt med studenten eller med studentene i grupper i sammenheng med arbeidskrav. Oppmøte til veiledning/tilbakemelding på arbeidskrav er obligatorisk for å kunne få godkjent arbeidet. Alle arbeidskravene må være godkjente for at studenten skal kunne gå opp til endelig eksamen på et emne. Avsluttende eksamen varierer mellom bruk av skoleeksamen, hjemmeeksamen og muntlig eksamen. Eksamensformene, arbeidskrav og undervisning er nærmere beskrevet i de enkelte emnebeskrivelsene.

For vurdering av eksamen benyttes det en karakterskala med fem trinn fra A - E, der A er beste karakter, E er dårligste karakter og F er ikke bestått. På enkelte emner benyttes det karakterene bestått eller ikke bestått. Kontinuasjoneksamen vil bli særskilt omtalt i de enkelte emnebeskrivelsene.

Evaluering av studiet

Studieprogrammet evalueres årlig. Emnene som inngår i studieprogrammet evalueres minimum en gang i løpet av en treårsperiode. Emneevaluering består av student- og faglærers evaluering. Evalueringen danner grunnlaget for beslutninger og tiltak med sikte på å sikre og videreutvikle studiekvaliteten.

Utenlandsopphold

Det anbefales et utenlandsopphold på ett eller to semestre som legges til 4. og/eller 5. semester.

Emnene som planlegges tatt ved et utenlandsk universitet må forhåndsgodkjennes. Det anbefales å ta valgemner i sosialantropologi eller valgemner i et annet fag ved et utenlandsk universitet. Utbyttet av et studieopphold i utlandet vil erfaringsmessig bli best hvis studenten har gjennomført bachelorprogrammets obligatoriske emner på 1000-nivå. Obligatoriske kurs kan etter søknad erstattes av tilsvarende kurs ved utenlandske universiteter.

Institutt for arkeologi og sosialantropologi (IAS) har egne Erasmus-avtaler med følgende samarbeidsuniversiteter: Aberdeen (Skottland), Granada (Spania), Murcia (Spania), Vincennes-Saint Denis, Paris VIII, Oxford Brooks (Storbritannia), Essex (Storbritannia), Freie Universität Berlin og Vrije Universiteit Brussel.

HSL-fakultetet har NUFU-avtaler eller andre samarbeidsavtaler med universiteter i følgende land hvor det vil være mulig å ordne et studieopphold: Botswana, Etiopia, Guatemala,

Nicaragua og Sør-Afrika. Videre har universitetet sentralt flere åpne avtaler med universiteter verden over, der det er anledning til å søke om å ta delstudier.

Videre studier

Med en bachelorgrad i sosialantropologi har du mulighet til å søke opptak til masterprogrammet i sosialantropologi og ev. senere til PhD-programmet med fordypning i sosialantropologi. Bachelorgraden kan også kvalifisere for opptak til flere tverrfaglige og internasjonale masterprogrammer som Master in Visual Cultural Studies, Master in Indigenous Studies og Master in Peace and Conflict Transformation, ved Universitetet i Tromsø.